

საერთაშორისო გაზის ბაზრები თანამედროვე გამოწვევების პირობებში და
საქართველოს როლი ევროკავშირის ენერგოუსაფრთხოებაში

ლაშა ბირჩაძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის,
ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე*

პროგრამა: მინერალური რესურსების მართვა და მდგრადი განვითარება

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ალექსანდრე თვალჭრელიძე, აკადემიკოსი და ვიცე-
პრეზიდენტი საქართველოს საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა აკადემიის
აკადემიკოსი.

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2022

განაცხადი

როგორც წარდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ლაშა ბირჩაძე

სარჩევი

შესავალი	1
<i>თავი 1. ნახშირწყალბადები</i>	7
1.1 ნახშირწყალბადების გეოლოგია	7
1.2 ნავთობის წარმოშობა.....	10
1.3 ბუნებრივი აირის წარმოშობა	11
1.4 ნავთობის და გაზის საბადოები	12
1.5 ნავთობისა და გაზის არატრადიციული რესურსები.....	15
1.6 ნახშირწყალბადების წარმოების ისტორიული მიმოხილვა	17
1.7 ნავთობისა და გაზის გლობალური მარაგები.....	20
1.8 ნახშირწყალბადების ტრანსპორტირება.....	24
1.9 ნავთობისა და გაზის ინფრასტრუქტურა.....	30
1.10 მიწისქვეშა გაზსაცავი.....	33
1.11 გათხევადებული ბუნებრივი აირი	34
1.12 კომპრესირებული ბუნებრივი გაზი	38
<i>თავი 2. ბუნებრივი აირის საერთაშორისო ბაზრის ანალიზი</i>	39
2.1 ბუნებრივი აირის მსოფლიო წარმოება და მოხმარება	39
2.2 ბუნებრივი აირის წარმოება და მოხმარება ევროპასა და ევროკავშირში	51
2.3 რუსეთ-უკრაინის გაზის ომი 2006-2009 წლებში.....	56
2.4 საერთაშორისო გაზის ბაზრები და COVID-19 პანდემია	62
2.5 რუსეთ-უკრაინის ომი და საერთაშორისო გაზის ბაზარი.....	66
<i>თავი 3. ალტერნატიული გაზის ბაზრები და საქართველოს როლი ევროპის და ევროკავშირის ენერგოუსაფრთხოებაში</i>	81
3.1 ალჟირული გაზი ევროპას	82
3.2 ირანული გაზი ევროპას.....	87
3.3 ყატარის LNG-ის ექსპორტის გაზრდა ევროპის ბაზარზე.....	93
3.4 ყაზახური, უზბეური, თურქმენული და აზერბაიჯანული გაზი ევროპას.....	98
3.5 საქართველოს როლი ევროპის და ევროკავშირის ენერგოუსაფრთხოებაში.....	105
<i>დასკვნები და რეკომენდაციები</i>	125
გამოყენებული ლიტერატურა	127